

Dosya

Hasan Ali Toptaş

ELMA ATTIM YUVARLANDI

Üç elmanın yanında durmuştur yuvarlanan elma, derdi dördüncü olmak değil, ötekileri göstermektir; bu yüzden biraz uzaktır onlardan. Hatta durduktan birkaç saniye sonra hareketlenip azıcık daha uzağa çekilir ve bu hareket, onun öteki elmalara doğru uzanan işaret parmağıdır.

Yönetmenliğini Nuri Bilge Ceylan'ın yaptığı *Bir Zamanlar Anadolu'da* filmi seyrederken, cinayet zanlısı Kenan'ın (Fırat Tanış'ın) muhtarın kızını görünce afallamasından ve kandilin şavkında parıldayan bu güzellik karşısında dayanamayıp sarsıla sarsıla ağlamasından evvel, elmanın yuvarlanış ânı çakıldı benim zihnime.

Elma en eski semboldür hiç kuşkusuz, yeryüzüne fırlatılış maceramızın başlangıç noktasıdır; dolayısıyla bizi alına alır, Âdem ile Havva'nın hikâyesine götürür. Oradan da ister istemez Habil ile Kabil'in hikâyesine... Yokuş aşağı yuvarlanıp deredeki suya bata çıka ilerleyen elmanın durduğu nokta ile Arap Ali (Ahmet Mümtaz Taylan) arasındaki uzaklık kaç metreyse, insanın başlangıçtan bu yana kat ettiği mesafe odur.

Evet, hepi topu odur; filmin ilk sahnesinde çilingir sofrasının başında sohbet ederken gördüğümüz üç insandan biri, dışarıdan gelen köpek havlamasını duyunca kalkıp hayvana yiyecek veren kişi öldürülmüştür çünkü. Şimdi devlet görevlileri gecenin karanlığında, Kabil olduğunu düşündükleri insanı yanlarına almış, Habil'in gömüldüğü yeri aramaktadır. İnsan, hâlâ Habil ile Kabil hikâyesinin

içinde debelenip durmaktadır bir bakıma. Bu da, elmanın birkaç adım ötesidir. Karısıyla telefonda konuşan komiser Naci (Yılmaz Erdoğan), "Bitmeyecek bu," derken bir yanılla o geceki arayışı, bir yanılla da farkında olmadan, Habil ile Kabil hikâyesinin bitmeyeceğini kastediyordu belki de. Yani, hayat

bilinçaltına sızıp onun ağzından konuşuyordu.

Cıdip deredeki öteki elmaların yanında duran elma, her şey benzerinin kaderini yaşar gerçeğini de işaret ediyor elbette, suyu da işaret ediyor ama daha da önemlisi, öteki elmaları işaret ediyor. Üç elmanın yanında durmuştur yuvarlanan elma, derdi dördüncü olmak değil,

ötekileri göstermektir; bu yüzden

biraz uzaktır onlardan. Hatta durduktan birkaç saniye sonra hareketlenip azıcık daha uzağa çekilir ve bu hareket, onun öteki elmalara doğru uzanan işaret parmağıdır. Gösterdiği elmalar da hiç kuşkusuz vaktiyle gökten düşen, masalların sonunda gördüğümüz üç elmadır. Sayfada yer kalmadı, Yazıköy sakinlerinden Hulki Dede'nin cümlesiyle bitireyim: "Biliyor musun, tabiat bir şey söylemez aslında, biz de onu bu yüzden işitiriz."

